

32/21.05/2020

SENAT
PRESEDINTE
Nr. I 796
Data 20.05.2020

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

Palatul Parlamentului

Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România

Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80

Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.614A/2020

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICTIONALĂ
NR. 2591 / 20 MAY 2020

Domnului

ROBERT-MARIUS CAZANCIUC

Vicepreședinte al Senatului

L92/2020
În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(3) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea formulată de Guvernul României, referitoare la neconstituționalitatea Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.79/2019 privind unele măsuri în domeniul educației și pentru prorogarea unor termene (L92/2020).

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 26 mai 2020 (inclusiv în format electronic, la adresa de e-mail ccr-pdv@ccr.ro), ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 3 iunie 2020.

Vă asigurăm de deplina noastră considerație.

ROMÂNIA
Președinte, *

Prof.univ.dr. Valer DOJNEANU

ROMÂNIA
PREȘEDINTE
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosar nr. 614 A 1 2020

CABINET PRIM MINISTRU	
INTRARE	Nr. <u>5/2603</u>
IEȘIRE	
Data	<u>26.05.2020</u>

Guvernul României

Prim-ministru

Nr.

București

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ	
REGISTRATURĂ JURISDIȚIONALĂ	
NR. <u>2588</u>	/ <u>20 MAY 2020</u>

DOMNULUI PREȘEDINTE AL CURȚII CONSTITUȚIONALE

Prof univ.dr. VALER DORNEANU

În conformitate cu dispozițiile art.15 alin.(1) și alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, vă transmitem, alăturat, sesizarea Guvernului României în vederea exercitării controlului prealabil de constituționalitate referitor la Legea pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.79/2019 privind unele măsuri în domeniul educației și prorogarea unor termene (L92/2020).

I. Obiectul de reglementare al actului normativ sus-amintit îl constituie prorogarea unor termene prevăzute de Legea nr.1/2011 a educației naționale, în contextul unor evenimente legislative având înrăurire atât în sfera politicilor educaționale, cât și în cea a funcționării școlilor doctorale.

II. În raport cu dispozițiile Legii Fundamentale, formulăm următoarele critici de neconstituționalitate cu privire la Legea pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.79/2019 privind unele măsuri în domeniul educației și prorogarea unor termene (L92/2020):

III. Motive de neconstituționalitate extrinsecă:

1. *Încălcarea principiului bicameralismului: art.61 alin.(2) și art.75 alin.(1) din Constituție.*

Guvernul României a adoptat la data de **20 decembrie 2019** Ordonanța de Urgență nr.79/2019 (în continuare "O.U.G. nr.79/2019"), arătând în Expunerea de motive că actul normativ s-a impus pentru evitarea unor disfuncționalități majore, cu efecte negative atât asupra sistemului național de învățământ, cât și asupra unor categorii de beneficiari.

Astfel, prin Ordonanța de Urgență ante-menționată, **Guvernul României a intervenit strict asupra a două articole din cuprinsul Legii nr.1/2011, respectiv art.361 și art.158**, iar prin modificările produse au fost vizate următoarele categorii de destinatari: generația de elevi care a început clasa a V-a în anul școlar 2017-2018, în contextul evaluării naționale, generația de elevi care începe clasa a IX-a în anul școlar 2020-2021, în contextul examenului de bacalaureat, generația de elevi care a început clasa a V-a în anul școlar 2017-2018, în contextul admiterii la liceu și beneficiarii procesului de învățământ în cadrul ciclului de doctorat.

Ulterior, urmare înregistrării de către Guvern la Parlament a Proiectului de lege pentru aprobarea O.U.G. nr.79/2019 (PL-x nr.673/2019), **la data de 25 februarie 2020, Camera Deputaților, în calitate de Primă cameră sesizată, a adoptat ordonanța de urgență fără modificări sau completări, respectiv în forma inițiatorului.**

În schimb, în cadrul procesului legislativ desfășurat la Senat, în calitate de Cameră decizională, Proiectul de lege privind aprobarea O.U.G. nr.79/2019 a primit o serie de amendamente, concretizate în noi intervenții legislative asupra Legii nr.1/2011, respectiv asupra *art. 245, art.254 ind. 1, art.266, art.284, art.289, art.304, prevederi care nu au făcut nici obiectul actului normativ inițiat de Guvern, nici analizei și dezbaterilor desfășurate în camera de reflecție.*

În ceea ce privește principiul bicameralismului, Curtea Constituțională a subliniat în jurisprudența sa în repetate rânduri că Parlamentul, deși compus din două camere, în contextul procesului de legiferare reprezintă o entitate indivizibilă. Astfel, **este contrar viziunii legiutorului constituant ca o Cameră să adopte o lege fără ca proiectul de act normativ să parcurgă procedura specifică și să fie dezbătut și de cealaltă Cameră.** (Decizia nr.710 din 6 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.358 din 28 mai 2009, sau Decizia nr.89 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.260 din 13 aprilie 2017, paragraful 53)

De asemenea, prin Decizia nr.472 din 22 aprilie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.336 din 30 aprilie 2008 și Decizia nr.89 din 28 februarie 2017, paragraful 53, Curtea a arătat că *„dezbaterile parlamentare a unui proiect de lege sau a unei propuneri legislative nu poate face abstracție de evaluarea acesteia în plenul celor două Camere ale Parlamentului. Așa fiind, modificările și completările pe care Camera decizională le aduce proiectului de lege sau propunerii*

legislative adoptate de prima Cameră sesizată trebuie să se raporteze la materia și la forma în care a fost reglementată de prima Cameră. Altfel, se ajunge la situația ca o singură Cameră, și anume Camera decizională, să legifereze, ceea ce contravine principiului bicameralismului”.

În același sens s-a exprimat Curtea și prin Decizia nr.624 din 26 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.937 din 22 noiembrie 2016 și Decizia nr.89 din 28 februarie 2017, paragraful 56: *„Bicameralismul nu înseamnă ca ambele Camere să se pronunțe asupra unei soluții legislative identice. Art.75 alin.(3) din Constituție, folosind sintagma „decide definitiv” cu privire la Camera decizională, nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune ca proiectul sau propunerea legislativă adoptată de prima Cameră sesizată să fie dezbătută în Camera decizională, unde i se pot aduce modificări și completări. Curtea a subliniat că, în acest caz, Camera decizională nu poate, însă, modifica substanțial obiectul de reglementare și configurația inițiativei legislative, cu consecința deturnării de la finalitatea urmărită de inițiator”.*

Față de aceste aspecte, rezultă că, în procesul legislativ este esențial pentru Camera decizională să respecte atât intenția, materia și obiectul de reglementare avute în vedere de către inițiator, cât și forma și conținutul soluției legislative adoptate de către prima Cameră sesizată.

În caz contrar, în măsura în care Camera decizională nu ar fi ținută de aceste principii constituționale, s-ar crea contextul în care aceasta ar putea legifera în mod singular, anihilând voința primei Camere sesizate și, în consecință, arogându-și în integralitate rolul de unică autoritate legiuitoare, care aparține, conform Constituției, celor două structuri ale Parlamentului.

Prin urmare, în circumstanțierea aspectelor teoretice redate *supra* la prezenta lege dedusă controlului de conformitate cu Legea Fundamentală, apreciem că, **în cadrul Camerei decizionale, Proiectul de lege pentru aprobarea O.U.G. nr.79/2019 a fost modificat în mod substanțial, cantitativ, atât în raport de forma inițiatorului, cât și de cea adoptată de către prima Camera sesizată, respectiv Camera Deputaților.**

Astfel, după cum am arătat și anterior, Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.79/2019 adoptată de către Guvern a avut ca obiect exclusiv **prorogarea termenelor prevăzute la art.361 alin.(3) lit.b), lit.c) și lit.d) din Legea nr.1/2011, precum și instituirea unor derogări de la prevederile art.158 alin.(4) și alin.(5) din același act normativ.**

Or, având în vedere că în Camera de reflecție Proiectul de lege a fost adoptat în forma inițiatorului, apreciem că amendamentele promovate de către Senat au condus la modificarea substanțială a configurației actului normativ, acestea vizând: **formarea continuă pentru personalul didactic auxiliar și personalul nedidactic din învățământul preuniversitar; stabilirea unor drepturi salariale și indemnizații pentru personalul didactic, din fonduri alocate de la bugetul de stat; asigurarea asistenței medicale gratuite pentru personalul din învățământul preuniversitar și din învățământul superior etc.**

Din analiza atât a Notei de fundamentare a Ordonanței de Urgență nr.79/2019, cât și a Expunerii de motive la Legea pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului privind unele măsuri în domeniul educației și pentru prorogarea unor termene reiese faptul că intenția de reglementare a vizat în mod exclusiv prorogarea unor termene referitoare la o serie de categorii de elevi și efectuarea unei derogări în ceea ce privește funcționarea școlilor doctorale, iar nu aspecte ce privesc drepturi, obligații sau orice alte asemenea, în sfera personalului didactic sau nedidactic.

Astfel, având în vedere că soluțiile legislative adoptate de către Camera decizională nu au izvor nici în voința inițiatorului și nici în forma adoptată de prima Cameră sesizată, **apreciem că procesul legislativ din Senat s-a concretizat prin incorporarea unor amendamente străine de intenția de reglementare și de obiectul concret al actului normativ inițiat de către Guvernul României.**

Așadar, fără a analiza logica și oportunitatea intervenției normative a Camerei decizionale asupra Proiectului de lege, se impune a se constata că totalitatea amendamentelor excedează fondului procesului legislativ derulat atât de către Guvern, în calitate de legiuitor delegat, cât și de către Camera Deputaților, care au avut în vedere strict adoptarea unui act normativ menit să coreleze o serie de termene pentru buna funcționare a învățământului, din perspectiva elevilor și studenților-doctoranzi.

În concluzie, prin amendamentele adoptate, Camera decizională a modificat arhitectura actului normativ, ceea ce, conform prevederilor Legii Fundamentale și jurisprudenței Curții Constituționale reprezintă o **încălcare a principiului bicameralismului.**

2. Încălcare a obligației de a indica sursa de finanțare pentru aprobarea cheltuielilor bugetare: art.111 alin.(1) și art.138 alin.(5) din Constituție

Având în vedere și cele expuse *supra*, din analiza evoluției procesului legislativ reiese că dispozițiile legale cu impact asupra bugetului de stat au fost introduse în Camera decizională, la dezbateră finală a Proiectului de lege pentru aprobarea O.U.G. nr.79/2019, în lipsa parcurgerii procedurii prescrise de art.111 din Legea Fundamentală, care consacră la nivel constituțional obligația Parlamentului de a solicita o informare din partea Guvernului atunci când actul de legiferare implică modificarea prevederilor bugetului de stat sau a bugetului asigurărilor sociale de stat.

Astfel, raportat la legea care face obiectul prezentei sesizări, incidența art.111 din Constituție reiese din cuprinsul amendamentelor promovate în Camera decizională, fiind astfel introduse prevederi cu privire la **costurile formării continue de care pot beneficia personalul didactic auxiliar și personalul nedidactic; acordarea a două salarii de bază minim brute pe țară garantate în plată pentru personalul didactic de predare din învățământul de stat; acordarea unei indemnizații de instalare în cuantum de trei salarii minim brute pe țară garantate în plată pentru cadrele didactice care se titularizează în mediul rural; asistență medicală gratuită pentru examinările medicale periodice atât ale personalului din învățământul preuniversitar, cât și din învățământul superior; acordarea unei indemnizații în cuantumul unui salariu de bază minim brut pe țară garantat în plată la data pensionării cadrelor didactice cu o vechime efectivă în învățământ de peste treizeci de ani etc.**, în cuprinsul cărora se prevede în mod expres că acestea vor fi suportate de bugetul de stat.

Or, din analiza parcursului procesului de normare din Camera decizională, reiese că Parlamentul nu și-a îndeplinit obligația constituțională de a solicita Guvernului o informare cu privire la dinamica prevederilor bugetului de stat în contextul soluțiilor legislative propuse. Totodată, această obligație a Parlamentului reiese și din dispozițiile constituționale ale art.138 alin.(2) care prevăd că Guvernul are competența exclusivă de a elabora proiectul bugetului de stat și de a-l supune spre aprobare Parlamentului.

Tot art.138 din Constituție, la alin.(5), prevede că nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare, obligativitate care la nivel infra-constituțional a fost transpusă prin prevederile art.15 alin.(1) și alin.(2) din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice și în art.15 alin.(1) lit.a) din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010, **care stabilesc obligația de întocmire a fișei financiare**, care trebuie să cuprindă schimbările anticipate în veniturile și

cheltuielile bugetare pentru anul curent și următorii 4 ani; estimări privind eşalonarea creditelor bugetare și a creditelor de angajament, în cazul acțiunilor anuale și multianuale care conduc la majorarea cheltuielilor; măsurile avute în vedere pentru acoperirea majorării cheltuielilor sau a minusului de venituri pentru a nu influența deficitul bugetar.

Cu privire la acest aspect, Curtea Constituțională s-a pronunțat în repetate rânduri în sensul următor: Decizia nr.22 din 20 ianuarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.160 din 2 martie 2016, paragraful 59, sau Decizia nr.593 din 14 septembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.886 din 4 noiembrie 2016, paragraful 30: *„în lipsa unei fișe financiare reactualizate la momentul adoptării legii conform art.15 alin.(3) din Legea nr.500/2002, [...] și în lipsa unui dialog real între Guvern și Parlament [...], nu se poate trage decât concluzia că la adoptarea legii s-a avut în vedere o sursă de finanțare incertă, generală și lipsită de un caracter obiectiv și efectiv, nefiind așadar reală”*.

Prin Decizia nr.764 din 14 decembrie 2016, Curtea a mai arătat că *„faptul că cheltuielile de salarizare preconizate prin textele de lege criticate grevează bugetul pentru anul următor nu este de natură să justifice aprobarea unor cheltuieli fără implicarea, în condițiile legii fundamentale, a Guvernului care, potrivit art.138 alin.(2) din Constituție, are competența de a elabora, anual, proiectul bugetului de stat și al asigurărilor sociale. Potrivit jurisprudenței Curții, art.138 alin.(5) din Constituție se referă tocmai la caracterul obiectiv și efectiv al sursei de finanțare și operează cu elemente de certitudine și previzibilitate bugetară, respectiv „acea cheltuială să fie previzionată în deplină cunoștință de cauză în bugetul de stat pentru a putea fi acoperită în mod cert în cursul anului bugetar”*.

În concluzie, în consonanță cu jurisprudența Curții Constituționale, pentru neîndeplinirea obligației de către Parlament de a solicita o informare din partea Guvernului cu privire la cheltuielile bugetare angajate prin amendamentele propuse, se impune a se constata **încălcarea art.111 alin.(1) și art.138 alin.(5) din Constituție**.

3. **Încălcarea principiului cooperării și colaborării loiale între autorități: art.1 alin.(3) și alin.(5), coroborat cu art.115 alin.(5) și alin.(7) din Constituție.**

În cuprinsul Deciziei nr.331 din 21 mai 2019, Curtea Constituțională a efectuat o circumstanțiere a principiului constituțional ante-menționat, arătând că *„colaborarea*

loială dintre Parlament și Guvern în privința legiferării în materie bugetară trebuie să se manifeste atât în privința elaborării bugetului public național, cât și a modificării sale pe parcursul exercițiului bugetar, având în vedere rațiunea pentru care este întocmit un asemenea buget, și anume aceea de a oferi posibilitatea unei imagini de ansamblu, la nivel macroeconomic, a veniturilor și cheltuielilor publice”.

Astfel, pornind de la cele statuate de către Curtea Constituțională și având în vedere aspectele expuse în cuprinsul pct.3 din prezenta sesizare, respectiv cele referitoare la încălcarea art.111 alin.(1) și art.138 alin.(5) din Constituție, apreciem că, prin maniera în care Camera decizională a derulat procesul legislativ, a încălcat principiul constituțional al cooperării și colaborării loiale.

În acest context, apreciem ca fiind incidente considerentele Curții Constituționale expuse în cuprinsul Deciziei nr.611/2017:

„De-a lungul timpului, jurisprudența Curții Constituționale a stabilit, în cazuri punctuale, repere concrete pe baza cărora autoritățile/instituțiile să își poată configura, din perspectiva loialității, raporturile lor specifice de colaborare. Curtea nu a oferit o definiție cuprinzătoare conceptului, menită să acopere toate particularitățile colaborării dintre instituții/autorități, acest demers fiind, de altfel, și dificil de realizat, motiv pentru care Curtea va stabili criterii și repere, cu aplicabilitate generală.

Curtea Constituțională constată, așadar, că o primă componentă a statului de drept o reprezintă punerea în aplicare a prevederilor explicite și formale ale legii și ale Constituției. Cu alte cuvinte, sub aspectul colaborării loiale între instituțiile/autoritățile statului, o primă semnificație a conceptului o constituie respectarea normelor de drept pozitiv, aflate în vigoare într-o anumită perioadă temporală, care reglementează în mod expres sau implicit competențe, prerogative, atribuții, obligații sau îndatoriri ale instituțiilor/autorităților statului.

În continuare, Curtea constată că respectarea statului de drept nu se limitează la această componentă, ci implică, din partea autorităților publice, comportamente și practici constituționale, care își au sorginea în ordinea normativă constituțională, privită ca ansamblu de principii care fundamentează raporturile sociale, politice, juridice ale unei societăți.

Altfel spus, această ordine normativă constituțională are o semnificație mai amplă decât normele pozitive edictate de legiuitor, constituind cultura constituțională

specifică unei comunități naționale. Prin urmare, colaborarea loială presupune, dincolo de respectul față de lege, respectul reciproc al autorităților/instituțiilor statului, ca expresie a unor valori constituționale asimilate, asumate și promovate, în scopul asigurării echilibrului între puterile statului. Loialitatea constituțională poate fi caracterizată, deci, ca fiind o valoare- principiu intrinsecă Legii fundamentale, în vreme ce colaborarea loială între autoritățile/instituțiile statului are un rol definitoriu în implementarea Constituției.

Conduita instituțională care se circumscrie colaborării loiale are, prin urmare, o componentă extra legem, întemeiată pe practici constituționale, care au ca finalitate primordială buna funcționare a autorităților statului, buna administrare a intereselor publice și respectul față de drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor. Finalitatea secundară este evitarea conflictelor interinstituționale și înlăturarea blocajelor în exercițiul prerogativelor lor legale.

Instrumentele care concură la realizarea acestor finalități și care fac dovada unui comportament loial față de valorile constituționale sunt dialogul instituțional și stabilirea unor practici reciproc acceptate. Aceste instrumente trebuie să constituie fundamentele soluționării „împreună”, „prin acordul părților”, iar nu „împotriva”, „în detrimentul” uneia sau alteia, a eventualelor diferende ivite în raporturile dintre autorități, cauzate de situații de fapt sau de drept confuze, echivoce.

În virtutea principiului cooperării loiale între autorități este, astfel, necesar ca fiecare dintre acestea să depună diligențe raționale și sporite în cadrul dialogului instituțional legal pentru evitarea pe cât cu puțință a generării de conflicte juridice de natură constituțională.”

Așadar, în concordanță cu raționamentele Curții Constituționale, apreciem că prezentul motiv de neconstituționalitate extrinsecă este întemeiat prin raportare la consecințele comportamentului Parlamentului, concretizat prin eludarea dreptului pozitiv reprezentat de dispozițiile ale art.111 din Constituție, care prescriu obligativitatea consultării Guvernului în materia inițiativelor legislative având ca obiect aspecte cu impact asupra bugetului de stat.

Apreciem că este necesar a se constata că, prin maniera în care Camera decizională a înțeles să legisfeze nu s-a produs numai o încălcare a obligațiilor de a solicita informații Guvernului și de a nu interveni asupra cheltuielilor bugetare prestabilite, aspecte care atrag încălcarea art.111 și art.138 din Constituție, dar și că

prin această conduită Parlamentul a nesocotit, în cele din urmă, principiul constituțional al cooperării și colaborării loiale, între acesta și puterea executivă, în materie bugetară.

IV. Motive de neconstituționalitate intrinsecă:

1. *Încălcarea art.1 alin.(3) și alin.(5) din Constituție.*

Cu titlu prealabil, arătăm că, încălcarea prevederilor constituționale anterior menționate se raportează la dispozițiile Legii nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative.

Legea nr.24/2000 reglementează condițiile de fond pentru modificarea și completarea actelor normative, sens în care, evenimentele legislative nu trebuie să afecteze concepția generală ori caracterul unitar al actului normativ de bază, fiind, totodată, necesar, *„ca prevederile modificate sau care completează actul normativ să se integreze armonios în actul supus modificării ori completării, asigurându-se unitatea de stil și de terminologie, precum și succesiunea normală a articolelor.”*

În ceea ce privește relevanța normelor de tehnică legislativă în controlul de constituționalitate al normelor legale, în jurisprudența¹ Curții Constituționale s-a statuat că *„în cadrul controlului de constituționalitate, principiul legalității a fost analizat inclusiv prin încorporarea normelor de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative. Temeiul constituțional al valorificării normelor de tehnică legislativă în controlul de constituționalitate a fost identificat așadar în dispozițiile art.1 alin.(3) „România este stat de drept [...]”, precum și ale art.1 alin.(5), „În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie”. Corelația dintre cele două componente - principiul statului de drept și principiul legalității - cuprinse în art.1 din Constituție este realizată de Curtea Constituțională prin faptul că principiul legalității este unul de rang constituțional², astfel încât încălcarea legii are drept consecință imediată nesocotirea art.1 alin.(5) din Constituție, care prevede că respectarea legilor este obligatorie. Încălcarea acestei obligații constituționale atrage implicit afectarea principiului statului de drept, consacrat prin art.1 alin.(3) din Constituție^{3 4}”.*

¹Decizia Curții Constituționale nr.104/2018, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr.446 din 29 mai 2018.

² A se vedea în acest sens și Decizia nr.901/2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.503 din 21 iulie 2009.

³ Invocăm și Decizia nr.783/2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.684 din 3 octombrie 2012.

⁴ De asemenea, cu privire la interzicerea paralelismului legislativ, Curtea Constituțională a reținut în Decizia nr.33/2018: „Aspectele prezentate ridică serioase probleme de sistematizare, unificare și coordonare a legislației, dispozițiile art. 1 pct. 2 încălcând normele de tehnică legislativă, respectiv art.16 alin.(1) din Legea nr.24/2000, potrivit căruia ”În procesul de legiferare este interzisă instituirea

Așadar, deși normele de tehnică legislativă nu au valoare constituțională, Curtea a reținut că prin reglementarea acestora legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ.

Pornind de la aceste aspecte, apreciem că modificările aduse în Camera decizională la Legea de aprobare a O.U.G. nr.79/2019 afectează caracterul unitar al actului normativ adoptat de Guvern, prin aceea că sunt străine atât de intenția acestuia din urmă, cât și de obiectul concret de reglementare avut în vedere și justificat pe larg în cuprinsul Notei de fundamentare și Expunerii de motive.

După cum am arătat și anterior, Ordonanța de Urgență emisă de către Guvern, și adoptată fără rezerve în prima Cameră sesizată, a vizat exclusiv promovarea unor măsuri menite să coreleze și să temporizeze desfășurarea evaluării naționale, admiterii la liceu, examenului de bacalaureat și funcționarea școlilor doctorale, or, la Senat au fost incorporate o serie de amendamente având la bază o cu totul altă viziune juridică, respectiv acordarea unor avantaje de natură salarială și a unor gratuități personalului din învățământul de stat.

Astfel, unul dintre imperativele Legii nr.24/2000, care decurge din principiul constituțional al legalității, este necesitatea ca **prevederile modificate sau care completează actul normativ să se integreze armonios în actul supus modificării ori completării**. Or, având în vedere că actul supus evenimentului legislativ este Ordonanța de Urgență Guvernului nr.79/2019, care reglementează strict prorogarea unor termene, nu putem aprecia că amendamentele introduse în Camera decizională se încorporează corespunzător în cuprinsul acesteia, câtă vreme modificările dețin o intenție, viziune și concepție distincte de cele avute în vedere de către inițiator.

Totodată, fără a supune analizei fondul soluțiilor legislative propuse în cuprinsul amendamentelor și fără a nega că obiectul de reglementare al unui act normativ poate include aspecte colaterale, dezvoltări, nuanțări, care nu sunt de natură a-i deturna sensul original, ci, dimpotrivă, îl adaptează, îl modelează inclusiv în funcție de

acelorași reglementări în mai multe articole sau alineate din același act normativ ori în două sau mai multe acte normative [...]" . Norma criticată nu numai că nu înlătură paralelismele, ci le creează, preluând soluții legislative deja existente în actul normativ, ceea ce este de natură a-i afecta structura, concizia și unitatea conceptelor pe care acesta le utilizează. Toate acestea, coroborate cu constatarca faptului că, prin modificările operate, se abrogă soluția legislativă anterioară care consacră instanțele judecătorești care înfăptuiesc justiția, conduc la concluzia că dispozițiile art.1 pct.2, cu referire la art.2 alin.(2) din Legea nr.304/2004, sunt neconstituționale prin raportare la prevederile art.1 alin.(5) și art.126 din Constituție".

realitățile sociale în continuă transformare, **apreciem că procesul legislativ desfășurat în Camera decizională nu se încadrează în niciuna dintre ipotezele menționate.**

Pentru aceste motive, având în vedere că amendamentele adoptate de către Senat nu se integrează în arhitectura Ordonanței de Urgență nr.79/2019, astfel cum a fost adoptată atât de către Guvern, cât și de Camera Deputaților, actul de legiferare din cadrul Camerei decizionale nu respectă standardele de legalitate și, în consecință, **încalcă art.1 alin.(3) și alin.(5) din Constituție.**

Pentru ansamblul motivelor prezentate în cuprinsul prezentei, în temeiul dispozițiilor art.146 din Constituție și ale Legii nr.47/1992, Guvernul României își exercită dreptul de a sesiza Curtea Constituțională a României cu controlul de conformitate *a priori* cu Legea fundamentală referitor la Legea pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.79/2019 privind unele măsuri în domeniul educației și prorogarea unor termene (L92/2020).

Cu stimă,

PRIM-MINISTRU

LUDOVIC ORBAN

SENATUL ROMÂNIEI
SENAT
92, 21.05.2020

**Parlamentul României
Senat**

**SENATUL ROMÂNIEI
SECRETAR GENERAL**
NR. XXXV 1942
DATA 30.04.2020

SECRETAR GENERAL

**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDIȚIONALĂ**
NR. **2248** / **30 APR 2020**

Domnului

VALER DORNEANU

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

Stimate domnule Președinte,

În temeiul dispozițiilor art.15 alin.(1) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările ulterioare, vă trimitem, alăturat, sesizarea cu privire la neconstituționalitatea *Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2019 privind unele măsuri în domeniul educației și pentru prorogarea unor termene*, formulată în condițiile art.146 lit.a) din Constituția României, republicată.

SECRETAR GENERAL,

IZABELA CHENCIAN

SENATUL ROMÂNIEI
GRUPUL P.N.L.
Nr. înreg. XIV/177/30.04.2020

SENATUL ROMÂNIEI
SECRETAR GENERAL
NR. XXXV 1934
DATA 30.04.2020

Parlamentul României

Senat

Catre:

Izabela CHENCIAN, Secretar General al Senatului

În temeiul art.146 lit.a) din Constituția României, republicată, al art.11 (1) lit. a) raportat la art.15 alin. (1) din legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată cu modificările și completările ulterioare, formulăm prezenta sesizare privind neconstituționalitatea **Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2019 privind unele măsuri în domeniul educației și pentru prorogarea unor termene (L92/2020)**.

În acest sens, vă adresăm rugămintea să o trimiteți, împreună cu listele de semnături care o susțin, Curții Constituționale, spre a se putea pronunța, prin decizie, asupra acesteia.

Cu deosebită considerație,

În numele senatorilor inițiatori, respectiv 26 de senatori, membrii ai Grupului Parlamentar PNL din Senatul României

Senator

Senator Cătălin Daniel FENECHIU

Lider de grup

Parlamentul României

Senat

Domnului Valer DORNEANU,

Președintele Curții Constituționale

Stimate Domnule Președinte,

În temeiul art. 146 lit. a) din Constituția României, republicată, al art. 11 alin. (1) lit. a) raportat la art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, care prevede: „*Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității legilor înainte de promulgarea acestora, la sesizarea Președintelui României, a unuia dintre președinții celor două Camere, a Guvernului, a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a Avocatului Poporului, a unui număr de cel puțin 50 de deputați sau de cel puțin 25 de senatori*”,

Subsemnații, **Senatori**, membri ai **Partidului Național Liberal**, semnatori ai prezentei sesizări conform tabelului de semnături anexat prezentei, în original, formulăm prezenta

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE

cu privire la **Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2019 privind unele măsuri în domeniul educației și pentru prorogarea unor termene (L92/2020)**, adoptată de către Senatul României, în ședința din data de 28 aprilie 2020, în ansamblul ei, iar separat, cu privire la articolele criticate în prezenta sesizare ca fiind neconstituționale pentru următoarele considerente:

A. Situația de fapt sesizată

În conformitate cu prevederile art. 115 alin. (4) și (5) din Constituția României, republicată, Guvernul României a transmis Parlamentului proiectul **Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2019 privind unele măsuri în domeniul educației și pentru prorogarea unor termene**, prin Adresa nr. 908/23.12.2019 și în temeiul Hotărârii Guvernului nr. E158/20.12.2019 privind supunerea Parlamentului, spre adoptare, în procedură de urgență, a acestui proiect de lege.

Anterior, Guvernul României a adoptat în data de 20.12.2019, Ordonanța de urgență nr.79, privind unele măsuri în domeniul educației și pentru prorogarea unor termene, ordonanță care a fost publicată în Monitorul Oficial al României nr. 1032 din 23.12.2019. Prin această Ordonanță de urgență s-a avut în vedere organizarea și funcționarea eficientă, performantă și predictibilă a sistemului național de educație, cu privire la corelarea termenelor de aplicare a prevederilor care reglementează examenele naționale, cât și asigurarea calității și condițiilor optime pentru desfășurarea procesului de învățământ în cadrul ciclului de doctorat. În vederea adoptării ordonanței de urgență sus menționate, **Guvernul a solicitat și a obținut avizul favorabil al Consiliului Legislativ**, în temeiul dispozițiilor art. 2 alin.1 lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată și al art. 46 (2) din regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ.

Proiectul **Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2019 privind unele măsuri în domeniul educației și pentru prorogarea unor termene** a fost considerat ca fiind **adoptat** în forma inițială transmisă de Guvernul României, de către Camera Deputaților (**PL-x nr. 673/2019**), ca prima cameră sesizată, la data de 25 februarie 2020, în condițiile art.75 alin.(2) teza a III-a din Constituția României, republicată, ca urmare a depășirii termenului de 30 de zile, prevăzut de art.115 alin.(5) din Constituția României republicată.

Senatul României, în calitate de cameră decizională, a adoptat un raport de admitere cu amendamente admise, precum și Proiectul **Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2019 privind unele măsuri în domeniul educației și pentru prorogarea unor termene (L92/2020)**, în ședința din data de 28 aprilie 2020, potrivit art.76 alin.(1) din Constituția României, republicată, propunerea legislativă menționată având caracter de **lege organică**.

În cadrul procedurii legislative derulate în cadrul Senatului, în calitate de cameră decizională, Comisia pentru învățământ, știință, tineret și sport a fost sesizată de către Biroul Permanent al Senatului în vederea dezbaterii și elaborării raportului asupra **Proiectului de lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2019 privind unele măsuri în domeniul educației și pentru prorogarea unor termene**. În vederea sistematizării legislației și promovării unor soluții unitare, în conformitate cu prevederile art. 74 alin. (4) din Regulamentul Senatului (aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 992 din 23 noiembrie 2018, cu modificările și completările ulterioare), Comisia raportoare a luat în dezbateri proiectul de lege (L92/2020) împreună cu Propunerea legislativă pentru modificarea literei b) a alineatului (3) al articolului 361 din Legea educației naționale nr. 1/2011 (L604/2019) și cu Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011 (L83/2020). În urma dezbaterilor, Comisia raportoare a adoptat un **raport de admitere a Proiectului de lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2019 privind unele măsuri în domeniul educației și pentru prorogarea unor termene, cu amendamente admise**, care au fost preluate din propunerile legislative înregistrate anterior cu nr. L604/2019 și L83/2020.

Propunerea legislativă pentru modificarea literei b) a alineatului (3) al articolului 361 din Legea educației naționale nr. 1/2011 (L604/2019) fusese la rândul ei, adoptată de Camera Deputaților, în forma inițială, în condițiile art. 75 alin. (2) teza a-III-a din Constituția României, republicată; propunerea legislativă avea ca obiect de reglementare modificarea art. 361 alin. (3) lit b) din Legea educației naționale nr. 1/2011 în sensul prorogării termenului pentru evaluarea prevăzută la art. 74 alin. (5) din aceeași lege, începând cu generația de elevi care încep clasa a -V-a în anul școlar 2020-2021. Pentru propunerea legislativă înregistrată sub nr. L604/2019 menționată mai sus, Comisia raportoare din Senat a adoptat la data de 10 martie 2020, un raport de respingere conform art. 74 alin. (4) din Regulamentul Senatului, republicat, pe considerentul că normele propuse au fost preluate ca amendamente în **Proiectul de lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2019 privind unele măsuri în domeniul educației și pentru prorogarea unor termene (L92/2020), având același obiect de reglementare.*

** Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1 /2011 (L83/2020) fusese la rândul ei, adoptată de Camera Deputaților, în forma inițială, în condițiile art. 75 alin. (2) teza a-III-a din Constituția României, republicată; propunerea legislativă avea ca obiect de reglementare completarea Legii educației naționale nr. 1/2011 în scopul acordării unor drepturi personalului didactic, personalului didactic auxiliar și personalului nedidactic. Pentru propunerea legislativă înregistrată sub nr. L83/2020 menționată mai sus, Comisia raportoare din Senat a adoptat la data de 10 martie 2020, un raport de respingere conform art. 74 alin. (4) din Regulamentul Senatului, republicat, pe considerentul că normele propuse au fost preluate ca amendamente în **Proiectul de lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2019 privind unele măsuri în domeniul educației și pentru prorogarea unor termene (L92/2020)**, având același obiect de reglementare.*

Proiectul de lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2019 privind unele măsuri în domeniul educației și pentru prorogarea unor termene (L92/2020), în forma inițială supusă adoptării Parlamentului de către Guvern, are același obiect de reglementare ca și OUG nr. 79/2019, respectiv prorogarea unor termene prevăzute în Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare. De asemenea, se preconiza ca prin derogare de la art. 158 alin. (4) și (5) din aceeași lege, școlile doctorale să își mențină acreditarea până la data de 31 decembrie 2021.

Potrivit *Expunerii de motive* întocmite de Guvernul României, modificările legislative aduse prin ordonanța de urgență și implicit prin proiectul de lege au în vedere:

1) *Prorogarea termenelor prevăzute la art. 361 alin. (3) literele b), c) și d) din legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, astfel:*

* termenul prevăzut la lit. b) pentru desfășurarea evaluării naționale organizate la finalul clasei a VIII-a se va proroga până la absolvirea clasei a VIII-a de către generația de elevi care începe clasa a V-a în anul școlar 2020-2021;

* termenul prevăzut la lit. c) pentru desfășurarea examenului de bacalaureat se va proroga până la absolvirea clasei a XII/XIII -a de către generația de elevi care începe clasa a IX-a în anul școlar 2024-2025;

* termenul prevăzut la lit. d) pentru desfășurarea admiterii la liceu se va proroga până la absolvirea clasei a VIII -a de către generația de elevi care începe clasa a V-a în anul școlar 2020-2021;

2) În privința funcționării școlilor doctorale din România, proiectul de lege propune menținerea acreditării școlilor doctorale până la realizarea procesului de evaluare periodică, dar nu mai târziu de 31 decembrie 2021, astfel încât acestea să poată organiza examene de finalizare a studiilor doctorale și să poată emite diplome și titluri universitare recunoscute de către Ministerul Educației și Cercetării (MEC).

Analizând scopul original al legii ce constituie obiectul controlului de constituționalitate, respectiv articolul unic - de aprobare Ordonanță de urgență a Guvernului nr. 79/2019 privind unele măsuri în domeniul educației și pentru prorogarea unor termene, rezultă că acesta este **complet diferit față de textul adoptat de Camera Decizională – Senat care adoptat suplimentar fata de conținutul legii inițiale și o serie de derogări de la legea educației naționale** pentru învățământul preuniversitar și universitar, modificări privind formarea continuă pentru personalul didactic auxiliar și personalul nedidactic din învățământul preuniversitar, stabilirea unor drepturi salariale, indemnizații pentru personalul didactic, din fonduri alocate de la bugetul de stat, asigurarea asistenței medicale gratuite pentru personalul din învățământul preuniversitar și din învățământul superior, acordarea personalului din învățământul superior, de drepturi similare personalului din învățământul preuniversitar, așa cum au fost precizate mai sus.

B. Critici de neconstituționalitate:

B1. Motive extrinseci de neconstituționalitate:

1.1. Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2019 privind unele măsuri în domeniul educației și pentru prorogarea unor termene (L92/2020)

încalcă principiul bicameralismului consacrat de art. 61 alineatul (2) din Constituția României, republicată, și de art. 75 alin. (1) din Constituție pentru următoarele considerente:

Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării, iar structura sa este bicamerală, fiind alcătuit din Camera Deputaților și Senat. Potrivit jurisprudenței Curții Constituționale (*a se vedea Decizia nr. 710 din 6 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 358 din 28 mai 2009*), principiul bicameralismului, astfel consacrat prin Constituție, se reflectă însă nu numai în dualismul instituțional în cadrul Parlamentului, ci și în cel funcțional, deoarece art. 75 din Legea fundamentală stabilește competențe de legiferare potrivit cărora fiecare dintre cele două Camere are, în cazurile expres definite, fie calitatea de primă Cameră sesizată, fie de Cameră decizională. Totodată, ținând seama de indivizibilitatea Parlamentului ca organ reprezentativ suprem al poporului român și de unicitatea sa ca autoritate legiuitoare a țării, **Constituția nu permite adoptarea unei legi de către o singură Cameră, fără ca proiectul de lege să fi fost dezbătut și de cealaltă Cameră.** Art. 75 din Legea fundamentală a introdus, după revizuirea și republicarea acesteia în octombrie 2003, soluția obligativității sesizării, în anumite materii, ca primă Cameră, de reflecție, a Senatului sau, după caz, a Camerei Deputaților și, în consecință, reglementarea rolului de Cameră decizională, pentru anumite materii, a Senatului și, pentru alte materii, a Camerei Deputaților, tocmai pentru a nu exclude o Cameră sau alta din mecanismul legiferării.

Senatul României, în calitate de cameră decizională, a adoptat Proiectul de **Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2019 privind unele măsuri în domeniul educației și pentru prorogarea unor termene (L92/2020)** într-o formă diferită de forma inițială, introducând în corpul legii criticate **mai multe amendamente** care modifică, în mod esențial, forma avută în vedere, pentru dezbateră și adoptare, în prima cameră sesizată, Camera Deputaților, aceasta din urmă neexprimându-și în fapt un punct de vedere prin vot nici asupra conținutului inițial al legii și nici asupra amendamentelor introduse la Senat întrucât proiectul de lege a fost considerat adoptat de către Camera Deputaților în condițiile art. 75 alin. (2) teza a -III-a din Constituția României, republicată.

Amendamentele introduse în camera decizională (Senat) au fost preluate din două propuneri legislative înregistrate anterior cu nr. L604/2019 și L83/2020 și aflate în procedură de dezbateră și adoptare la Senat (în calitate de cameră decizională). Nici în cazul acestor propuneri legislative (și implicit nici cu privire la textele preluate și introduse ca amendamente în legea criticată – L92/2020), Camera Deputaților nu și-a exprimat un punct de vedere prin vot asupra conținutului acestora, ambele propuneri legislative fiind considerate adoptate de Camera Deputaților, în forma lor inițială, în condițiile art. 75 alin. (2) teza a-III-a din Constituția României, republicată.

Amendamentele introduse în camera decizională (Senat) sunt prevăzute la articolul I nou introdus în proiectul de lege criticat și au următorul conținut:

Articolul I: *Legea educației naționale nr. 1/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 18 din 10 ianuarie 2011, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:*

1. La articolul 245, după alineatul (1) se introduc două noi alineate, alin. (1¹) și (1²), cu următorul cuprins:

„(1¹) Prin excepție de la prevederile alin. (1), de formarea continuă poate beneficia și personalul didactic auxiliar și personalul nedidactic.

(1²) *Cursurile vor avea costurile acoperite integral de la bugetul de stat și vor fi organizate de către universități, casele corpului didactic, organizațiile sindicale cu structuri acreditate, care au calitatea de furnizori de servicii de formare profesională acreditate și alți furnizori de formare acreditați.*”

2. După articolul 245 se introduce un nou articol, art. 245¹, cu următorul cuprins:

„Art. 245¹. - Personalul didactic de predare din învățământul de stat beneficiază anual de două salarii de bază minime brute pe țară garantate în plată, din fonduri alocate de la bugetul de stat, pentru dezvoltare profesională și evoluție în carieră, precum și pentru achiziționarea de materiale didactice și auxiliare didactice și curriculare necesare procesului instructiv-educativ.”

3. După articolul 254¹ se introduce un nou articol, art.254², cu următorul cuprins:

„Art. 254². – (1) *Cadrele didactice care se titularizează în mediul rural beneficiază, în termen de 1 an de la ocuparea postului prin concurs, de o indemnizație de instalare în cuantum reprezentând echivalentul a 3 salarii de bază minime brute pe țară garantate în plată, cu condiția de a preda pe post/la catedră în mediul rural cel puțin 5 ani școlari.*

(2) *Fondurile necesare pentru plata indemnizației de instalare se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educației și Cercetării.*

(3) *Cadrul didactic este obligat să restituie indemnizația dacă, înainte de împlinirea termenului de 5 ani prevăzut la alin. (1), își schimbă locul de muncă din mediul rural în mediul urban, din motive imputabile lui, precum și în cazul demisiei.*”

4. După articolul 266 se introduce un nou articol, art. 266¹, cu următorul cuprins:

„Art. 266¹. - (1) *Personalul din învățământul preuniversitar beneficiază de asistență medicală gratuită pentru examinările medicale periodice prevăzute de legislația în vigoare, de vaccinare gratuită împotriva bolilor infecto-contagioase, precum și de măsuri active de prevenire a îmbolnăvirilor profesionale.*

(2) *Prin excepție de la dispozițiile art. 105 alin. (2) lit. g), fondurile necesare pentru examinările medicale periodice și pentru vaccinarea gratuită se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educației și Cercetării.*

(3) Măsurile active de prevenire a îmbolnăvirilor profesionale se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Educației și Cercetării și a Ministerului Sănătății."

5. La articolul 284, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alin. (3¹), cu următorul cuprins:

„(3¹) Cadrele didactice cu o vechime efectivă în învățământ de peste 30 de ani beneficiază, la data încetării contractului individual de muncă în vederea pensionării pentru limită de vârstă, de o indemnizație în cuantum reprezentând echivalentul unui salariu de bază minim brut pe țară garantat în plată din fonduri alocate de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educației și Cercetării."

6. La articolul 289, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin. (1¹), cu următorul cuprins:

„(1¹) Cadrele didactice cu o vechime efectivă în învățământ de peste 30 de ani beneficiază, la data încetării contractului individual de muncă în vederea pensionării pentru limită de vârstă, de o indemnizație în cuantum reprezentând echivalentul unui salariu de bază minim brut pe țară garantat în plată, din fonduri alocate de la bugetul de stat."

7. La articolul 304, alineatul (15) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(15) Personalul din învățământul superior beneficiază de asistență medicală gratuită pentru examinările medicale periodice, impuse de lege, precum și de măsuri active de prevenire a îmbolnăvirilor profesionale. Personalul didactic beneficiază de vaccinare gratuită împotriva bolilor infecto-contagioase."

8. La articolul 304, după alineatul (15) se introduc două noi alineate, alin. (15¹) și (15²), cu următorul cuprins:

„(15¹) Fondurile necesare pentru examinările medicale periodice și pentru vaccinarea gratuită se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educației și Cercetării."

(15²) Măsurile active de prevenire a îmbolnăvirilor profesionale se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Educației și Cercetării și a Ministerului Sănătății."

9. La articolul 304, alineatul (17) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(17) Personalul din învățământul superior poate beneficia, în condițiile legii, de drepturile conferite personalului din învățământul preuniversitar prin art. 245 alin. (1¹) și (1²), art. 264 alin. (1), art. 268 alin. (1), art. 274 alin. (1), art. 276, art. 277 și art. 278, pe baza aprobării senatului universitar."

Toate articolele menționate mai sus și introduse sub formă de amendament în forma finală a legii criticate astfel cum a fost adoptată de către camera decizională – Senat – nu au făcut parte din corpul inițial al legii, supus debaterii și votului în prima cameră sesizată – Camera deputatilor, deși toate normele cuprinse în aceste amendamente sunt norme cu impact asupra bugetului de stat al României. Senatul a introdus dispoziții noi care au un impact semnificativ asupra conținutului actului normativ deoarece modifică mai mult de jumătate din

conținutul inițial al legii, introducând noțiuni care generează inclusiv completarea obiectului de reglementare avut în vedere de către inițiatorului propriiectului de lege. Astfel, inițiatorul a avut scop adoptarea unui proiect de lege pentru aprobarea **Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2019** având ca obiect exclusiv **prorogarea unor termene** pentru aplicarea unor dispoziții actuale cuprinse în Legea educației naționale nr. 1/2011. Forma finală a legii adoptate de camera decizională – Senat – se îndepărtează atât din punct de vedere formal, cât și din punct de vedere al conținutului, de voința inițiatorului, aceste amendamente nefiind avute în vedere nici de Camera Deputaților, care a adoptat tacit proiectul de lege. Amendamentele admise reprezintă astfel modificări majore ale conținutului formei inițiale a legii propuse. Mai mult, aceleași amendamente conțin dispoziții care afectează bugetul de stat, fără a preciza sursa de finanțare a cheltuielilor care vor fi generate de punerea în aplicare a dispozițiilor articolului I nou introdus în legea criticată.

În jurisprudența sa (*Decizia nr. 710 din 6 mai 2009, Decizia nr. 413 din 14 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 291 din 4 mai 2010, sau Decizia nr. 1.533 din 28 noiembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 905 din 20 decembrie 2011*), Curtea Constituțională a dezvoltat conținutul principiului constitutional al bicameralismului, așa cum rezultă din art. 61 alin. 2 și art. 75 din Constituția României, revizuită. Curtea a statuat că pentru a identifica situațiile în care în procedura legislativă se încalcă **principiul bicameralismului** trebuie să se determine, pe de o parte, dacă există deosebiri majore de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului și, pe de altă parte, dacă există configurații semnificativ diferite între formele adoptate de cele două Camere. Astfel prin *Decizia nr. 624 din 26 octombrie 2016* referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2016 privind modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011, Curtea Constituțională a arătat că există „*două criterii esențiale pentru a se determina cazurile în care prin procedura legislativă se încalcă principiul bicameralismului: pe de o parte, existența unor deosebiri majore de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului și, pe de altă parte, existența unei configurații semnificativ diferite între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului. Întrunirea cumulativă a celor două criterii este de natură a afecta principiul constituțional care guvernează activitatea de legiferare a Parlamentului, plasând pe o poziție privilegiată Camera decizională, cu eliminarea, în fapt, a primei Camere sesizate din procesul legislativ.*”

Mai mult, în jurisprudența Curții Constituționale s-a precizat faptul că art.75 alin.(3) din Constituție, folosind sintagma „decide definitiv” cu privire la Camera decizională, nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune ca proiectul sau propunerea legislativă adoptată de prima Cameră sesizată să fie dezbătută în Camera decizională, unde i se pot aduce modificări și completări. Curtea a subliniat însă că, în acest caz, **Camera decizională nu poate modifica substanțial obiectul de reglementare și configurația inițiativei legislative, cu consecința deturnării de la finalitatea urmărită de inițiator** (a se vedea Deciziile Curții Constituționale a României nr. 624/2016 și nr. 937/2016).

Potrivit celor reținute prin Decizia nr. 624 din 26 octombrie 2016, Senatul, în calitate de camera decizională nu putea modifica într-un mod substanțial obiectul de reglementare și configurația proiectului de lege, cu consecința deturnării de la finalitatea urmărită de inițiator. (*a se vedea în mod similar și Decizia nr. 62 din 13 februarie 2018, Decizia nr. 472 din 22 aprilie 2008, Decizia nr. 710 din 6 mai 2009, Decizia nr. 413 din 14 aprilie 2010 și*

Decizia nr. 1.533 din 28 noiembrie 2011). Prin urmare, legea supusă controlului, în forma trimisă spre promulgare, se îndepărtează de voința inițiatorului și de scopul inițial al legii (ambele circumscrise prorogării unor termene), iar modificările aduse legii în Camera decizională sunt majore, substanțiale generând o configurație semnificativ diferită a legii adoptate de cele două Camere ale Parlamentului.

Dezvoltând problematica referitoare la marja în care Camera decizională poate interveni cu modificări asupra obiectului și configurației propunerii legislative, Curtea Constituțională a precizat că pot exista abateri inerente de la forma adoptată de Camera de reflecție, „fără schimbarea obiectului esențial al proiectului de lege/propunerii legislative” și atât timp cât „aspectele principiale pe care le-a avut în vedere propunerea/proiectul de lege în forma sa însușită de Camera de reflecție.” Prin urmare, modificările aduse formei adoptate de Camera de reflecție „trebuie să cuprindă o soluție legislativă care păstrează concepția de ansamblu a acesteia și să fie adaptate în mod corespunzător, prin stabilirea unei soluții legislative alternative/complementare care nu se abate de la forma adoptată de Camera de reflecție, în condițiile în care aceasta este mai cuprinzătoare sau mai bine articulată în cadrul ansamblului legii, cu realizarea anumitor coroborări inerente oricărei modificări.” (*a se vedea Deciziile Curții Constituționale a României nr.429/2017, paragrafele 30 și 31*).

De asemenea, Curtea a arătat că „modificările și completările pe care Camera decizională le aduce asupra proiectului de lege sau propunerii legislative adoptate de prima Cameră sesizată trebuie să se raporteze la materia avută în vedere de inițiator și la forma în care a fost reglementată de prima Cameră. Altfel, se ajunge la situația ca o singură Cameră, și anume Camera decizională, să legifereze în mod exclusiv, ceea ce contravine principiului bicameralismului (a se vedea, în acest sens, Decizia Curții Constituționale a României nr. 472/2008).

Având în vedere toate aceste repere jurisprudențiale, Curtea va proceda în prezenta sesizare, la un examen comparativ între conținutul și structura Propunerii legislative pentru modificarea art.94 alin. (1) din Legea nr.7/2006 privind statutul funcționarului public parlamentar, așa cum a fost respinsă de Senat, în ședința din 8 iunie 2016, și Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.7/2006 privind statutul funcționarului public parlamentar, în forma adoptată de Camera Deputaților, în calitate de Cameră decizională.

Pentru a verifica în ce măsură Parlamentul României a respecta în procesul de adoptare a legii supusă controlului de constituționalitate principiul bicameralismului așa cum a fost dezvoltat în jurisprudența Curții Constituționale a României, vom analiza comparativ conținutul și structura proiectului de lege de aprobare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2019 privind unele măsuri în domeniul educației și pentru prorogarea unor termene, așa cum a fost adoptată în temeiul art. 75 alin. 2 teza a III-a din Constituția României (**aprobare tacită**) și Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2019 privind unele măsuri în domeniul educației și pentru prorogarea unor termene, în forma adoptată de Senatul României, în calitate de Cameră decizională.

Astfel, în forma adoptată de Camera Deputaților, legea privind aprobarea OUG nr. 79/2019 privind unele măsuri în domeniul educației și pentru prorogarea unor termene viza doar conținutul OUG nr. 79/2019, conținut normativ care reglementa exclusiv prorogarea unor termene pentru organizarea desfășurarea evaluării naționale organizate la finalul clasei a VIII-a, desfășurarea examenului de bacalaureat, desfășurarea admiterii la liceu, precum și menținerea acreditării școlilor doctorale până la realizarea procesului de evaluare periodică, dar nu mai târziu de 31 decembrie 2021.

Însă, proiectul de lege pentru aprobarea OUG nr. 79/2019 privind unele măsuri în domeniul educației și pentru prorogarea unor termene a fost modificată substanțial în Senatul României. Camera decizională a adus modificări și completări la Legea educației naționale care nu au fost niciodată avute în vedere de inițiator și asupra cărora Camera de reflecție nu s-a pronunțat, aceste modificări și completări vizând chestiuni complet diferite față de cele cuprinse în forma proiectului de lege aprobat de Camera Deputaților (a se vedea cu titlu de exemplu, reglementarea unor multiple beneficii financiare și de altă natură pentru cadrele didactice din învățământul de stat, respectiv pentru personalul nedidactic).

În concluzie, din analiza comparativă a celor două texte rezultă atât existența unor deosebiri majore de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului, cât și existența unei configurații semnificativ diferite între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului, ceea ce a determinat modificarea substanțială a obiectului de reglementare și configurația inițiativei legislative, cu consecința deturnării de la finalitatea urmărită de inițiator și, **pe cale de consecință încălcarea dispozițiilor art. 61 alin. 2 și art. 75 din Constituția României.**

În raport cu cele precizate mai sus, apreciind că procedura parlamentară uzitată pentru adoptarea proiectului de lege supus criticii a sustras în fapt, dezbaterii și adoptării primei Camere sesizate, modificări care vizau aspecte esențiale în structura și filosofia legii, vă solicităm să constatați că Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2019 privind unele măsuri în domeniul educației și pentru prorogarea unor termene (L92/2020) este neconstituțională în ansamblul ei întrucât încalcă principiul bicameralismului consacrat de art. 61 alin. (2) din Constituția României, republicată, precum și art. 75 alin. (1) din Constituție.

1.2. Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2019 privind unele măsuri în domeniul educației și pentru prorogarea unor termene (L92/2020) conține prevederi noi față de textul inițial al legii, introduse pe cale amendamentelor în camera decizională – Senat – și care au un impact financiar fiind de natură să afecteze bugetul de stat întrucât adoptarea lor s-a făcut fără a preciza sursa de finanțare a cheltuielilor care vor fi generate de punerea în aplicare a dispozițiilor articolului I nou introdus în legea criticată.

Astfel, toate dispozițiile noi introduse prin articolul I în legea supusă controlului generează noi cheltuieli din fonduri publice necesare plății următoarelor drepturi:

- *plata integral de la bugetul de stat a cursurilor de formare continuă de care vor beneficia și personalul didactic auxiliar și personalul nedidactic potrivit celor două noi alineate, alin. (1¹) și (1²) introduse la articolul 245;*
- *plata anuală a celor două salarii de bază minime brute pe țară garantate în plată din fonduri alocate de la bugetul de stat, pentru dezvoltare profesională și evoluție în carieră, precum și pentru achiziționarea de materiale didactice și auxiliare didactice și curriculumare necesare procesului instructiv-educativ, beneficiar fiind personalul didactic de predare din învățământul de stat conform noului articol 245¹;*

- plata *indemnizației de instalare* în cuantum reprezentând echivalentul a 3 salarii de bază minime brute pe țară garantate în plată, *de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educației și Cercetării, conform noului articol 254²*;
- decontarea *de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educației și Cercetării, a asistenței medicale gratuite* de care beneficiaza personalul din învățământul preuniversitar *conform noului articol 266¹*;
- plata *indemnizației în cuantum reprezentând echivalentul unui salariu de bază minim brut pe țară garantat în plată*, de care beneficiaza cadrele didactice cu o vechime efectivă în învățământ de peste 30 de ani, la data încetării contractului individual de muncă în vederea pensionării pentru limită de vârstă, *din fonduri alocate de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educației și Cercetării, conform noului alineat (3¹) introdus la articolul 284, precum noului alineat (1¹) introdus la articolul 289*;
- decontarea *de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educației și Cercetării, a asistenței medicale gratuite* de care beneficiaza personalul din învățământul superior *conform alineatului (15) modificat și noului alineat (15¹) ale articolului 304*;

Or, toate aceste prevederi noi adoptate în Camera decizională dau de fapt, naștere unor cheltuieli financiare care sunt de natură să majoreze cheltuielile bugetului de stat. Pentru aceste considerente, *Legea supusa controlului încalcă sub aspectul motivelor extrinseci, și prevederile art. 138 alin. (5) coroborate cu cele ale art. 111 alin. (1) din Constituție*, care prevăd:

Art. 138 alin. (5): Nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare.

Art. 111 alin. (1): Guvernul și celelalte organe ale administrației publice, în cadrul controlului parlamentar al activității lor, sunt obligate să prezinte informațiile și documentele cerute de Camera Deputaților, de Senat sau de comisiile parlamentare, prin intermediul președinților acestora. În cazul în care o inițiativă legislativă implică modificarea prevederilor bugetului de stat sau a bugetului asigurărilor sociale de stat, solicitarea informării este obligatorie.

În acest caz, sunt incidente și dispozițiile **art. 15 alin. (1) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice**, care stabilesc obligativitatea inițiatorilor ca, în situația inițierii unor măsuri care conduc la majorarea cheltuielilor bugetare, să fie prezentată o fișă financiară în care se înscriu efectele financiare asupra bugetului general consolidat. (*Fișa financiară trebuie să aibă în vedere: schimbările anticipate în veniturile și cheltuielile bugetare pentru anul curent și următorii 4 ani; estimări privind eşalonarea creditelor bugetare și a creditelor de angajament, în cazul acțiunilor anuale și multianuale care conduc la majorarea cheltuielilor; măsurile avute în vedere pentru acoperirea majorării cheltuielilor sau a minusului de venituri pentru a nu influența deficitul bugetar*). În același sens dispune și **art. 15 alin. (1) din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010**, conform căruia, în cazul propunerilor de introducere a unor măsuri/politici/inițiative legislative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, **inițiatorii au obligația să prezinte fișa financiară**

prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată, precum și o **declarație** conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.

Guvernul va transmite Camerei Deputaților sau Senatului, în cazul propunerilor legislative, după caz, fișa financiară, în termen de 45 de zile de la data primirii solicitării conform obligației statuate prin art. 15 alin. (2) din Legea nr. 500/2002, în timp ce prevederile **art. 111 alin. (1) teza a doua** din Legea fundamentală stabilesc că *"În cazul în care o inițiativă legislativă implică modificarea prevederilor bugetului de stat sau a bugetului asigurărilor sociale de stat, solicitarea informării este obligatorie"*.

Obligațiile de a indica sursa de finanțare, respectiv de a solicita informarea prevăzută de art. 111 alin. (1) teza a doua din Constituție, incumbă și **autorilor de amendamente** introduse în timpul procedurii parlamentare, **daca acestea implică modificarea bugetului de stat sau a bugetului asigurărilor sociale de stat**. Astfel, potrivit art. 100 alin. (1) din **Regulamentul Senatului** (*Senatul fiind camera decizională în cazul proiectului de lege criticat și în procedura căreia s-au introdus amendamente cu impact financiar*) **« Amendamentele care implică modificarea bugetului de stat sau a bugetului asigurărilor sociale de stat se trimit de președintele comisiei sesizate în fond la Guvern, solicitându-se punctul de vedere al acestuia. În cazul în care Guvernul nu transmite un punct de vedere până la data stabilită de comisie, se consideră că amendamentul a fost acceptat. »**

Prevederile art. 100 alin. (1) din Regulamentul Senatului se completează cu prevederile art. 88 alin. (3) din regulament care prevăd că: *"Propunerile legislative se comunică Guvernului în termen de 3 zile de la prezentarea în Biroul permanent, pentru a se pronunța și în ceea ce privește aplicarea art. 111 din Constituția României, republicată"*, și cu prevederile art. 92 alin. (6) care prevăd că: *"Propunerile legislative formulate de senatori și deputați, care implică modificarea bugetului de stat sau a bugetului asigurărilor sociale de stat, trebuie să fie însoțite de dovada solicitării informării Guvernului, înaintată prin președintele Senatului, în conformitate cu dispozițiile art. 111 din Constituția României, republicată"*.

Așa cum a precizat Curtea, prin Decizia nr. 629 din 9 octombrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 68 din 28 ianuarie 2019, și prin Decizia nr. 58 din 12 februarie 2020 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 205 din 13 martie 2020, art. 111 alin. (1) din Constituție **"prevede expres și limitativ că relația dintre autoritățile menționate se realizează prin intermediul președinților Camerei Deputaților, Senatului sau comisiilor parlamentare"**. În acest sens sunt, de altfel, și normele regulamentare care detaliază procedura legislativă. Astfel, la nivelul regulamentului Senatului, art. 100 alin. (1), art. 88 alin. (3) și art. 92 alin. (6) dau expresie prevederilor constituționale menționate, în timp ce Regulamentul Camerei Deputaților, (republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 481 din 28 iunie 2016), stabilește în art. 92 alin. (4) că *"În cazul propunerilor legislative depuse în condițiile alin. (1), care implică modificarea prevederilor bugetului de stat sau ale bugetului asigurărilor sociale de stat, președintele Camerei Deputaților va solicita în mod obligatoriu o informare din partea*

Guvernului, în condițiile art. 111 din Constituția României, republicată, în același termen de 15 zile", iar la alin. (6) că, "Dacă în cursul dezbaterii, în comisia sesizată în fond apar amendamente care impun modificarea prevederilor bugetului de stat sau ale bugetului asigurărilor sociale de stat, președintele comisiei va solicita în mod obligatoriu o informare din partea Guvernului, în condițiile art. 111 din Constituția României, republicată, într-un termen care să se încadreze în termenul de predare a raportului".

Analizând fișa legislativă a legii deduse controlului de constituționalitate reiese că **autorii amendamentelor nu au precizat care este impactul bugetar al acestor dispozitii**, nici care sunt cheltuielile bugetare în anul curent și în următorii ani și sursele din care să se asigure acoperirea cheltuielilor generate de proiectul de lege astfel cum a fost modificat substantial de catre Camera decizională. Inițial, prin Expunerea de motive redactată de initiator (Guvern), la secțiunea a-3-a – Impactul socio economic al proiectului de act normativ, se menționează că **proiectul de lege nu are un impact macroeconomic, iar din secțiunea a-4-a rezultă neechivoc că proiectul în forma sa inițială nu are impact financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)**. Din aceeași fișă legislativă reiese că **președintele comisiei sesizate în fond nu a transmis la Guvern amendamentele care implică modificarea bugetului de stat și nu a solicitat punctul de vedere al acestuia**. Proiectul de lege adoptat cu amendamente de catre Camera decizionala nu are în fișa legislativă dovada solicitării informării Parlamentului de către Guvern, solicitare care ar fi trebuit să fie formulată de **președintele comisiei sesizate în fond** pe parcursul derulării procedurii, în fața căreia au fost admise amendamente care impun modificarea prevederilor bugetului de stat.

Or, în jurisprudența sa recentă (Decizia nr. 58 din data de 12 februarie 2020, Decizia nr.56 din data de), Curtea a reiterat constant obligația constituțională a Parlamentului de a solicita o informare a Guvernului atunci când inițiativa legislativă (amendamentele aduse în procedură parlamentară) afectează prevederile bugetului de stat, precum și cu privire la obligația stabilirii sursei de finanțare a cheltuielilor bugetare (*a se vedea în acest sens și Decizia nr. 22 din 20 ianuarie 2016.*) Proiectul de lege supus controlului a fost modificat substantial prin intermediul amendamentelor propuse de membrii Comisiei pentru învățământ, știință, tineret și sport din cadrul Senatului (comisie sesizată în fond) care au fost ulterior însușite de plenul Senatului cu ocazia dezbaterii proiectului de lege.

Cu privire la modificările aduse proiectului de lege prin amendamente operate pe parcursul procedurii legislative în camera decizionala (Senat) sunt incidente și considerentele Deciziei nr. 764 din 14 decembrie 2016, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 104 din 7 februarie 2017, în care Curtea a statuat că *"introducerea unor dispoziții care privesc salarizarea personalului bugetar, practic, direct la dezbaterea finală a proiectului de lege, după adoptarea proiectului de lege în prima Cameră sesizată, după parcurgerea procedurii de avizare, fără o informare a Parlamentului de către Guvern, eludează cadrul constituțional stabilit pentru întocmirea bugetului public, sens în care Guvernul a invocat în sesizarea sa prevederile constituționale înscrise în art. 111, referitoare la informarea Parlamentului, și în art. 138 alin. (5), potrivit cărora nicio cheltuială bugetară să nu fie aprobată fără stabilirea sursei de finanțare"*. Mai mult, Curtea a statuat că *"simpla participare, la lucrările Comisiilor*

parlamentare care au introdus amendamentele devenite texte legale, a unor reprezentanți ai Ministerului Finanțelor Publice nu este de natură să complinescă cerințele constituționale menționate".

Așadar, din analiza prevederilor art. 111 alin. (1) din Constituție, reiese pe de o parte, obligatia initiatorilor unui proiect de lege sau ai unei initiative legislative, precum și a autorilor unor amendamente de a solicita în mod obligatoriu informarea corelativă de la Guvern. Astfel cum a interpretat Curtea dispozițiile art. 111 alin. (1) prima teză din Constituție, "*Guvernul și celelalte organe ale administrației publice, în cadrul controlului parlamentar al activității lor, sunt obligate să prezinte informațiile și documentele cerute de Camera Deputaților, de Senat sau de comisiile parlamentare, prin intermediul președinților acestora*". Textul constituțional stabilește, pe de o parte, obligația Guvernului și a celorlalte organe ale administrației publice de a prezenta informațiile și documentele necesare actului legiferării și, pe de altă parte, **modalitatea de obținere a acestor informații, respectiv la cererea Camerei Deputaților, a Senatului sau a comisiilor parlamentare, prin intermediul președinților acestora**. Or, în cazul proiectului de lege criticat, obligatia revenea **Președintelui Comisiei parlamentare sesizate în fond** (Comisia pentru învățământ, știință, tineret și sport din cadrul Senatului). Neîndeplinirea acestei obligații constituționale afectează sub aspectul procedurii de adoptare, întregul proiect de lege adoptat de Senat, aceasta obligație de solicitare a informării reprezentând o garanție constituțională stabilită de legiutorul constituant, pentru realizarea efectivă a colaborării dintre Parlament și Guvern în procesul de legiferare, prin stabilirea de obligații corelative, reciproce în sarcina celor două autorități publice (*a se vedea Decizia nr. 515 din 24 noiembrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.195 din 14 decembrie 2004*).

Curtea a mai reținut că în cadrul raporturilor constituționale dintre Parlament și Guvern este obligatorie solicitarea unei informări atunci când inițiativa legislativă/proiectul de lege/amendamentele afectează prevederile bugetului de stat. Această obligație a Parlamentului este în consonanță cu dispozițiile constituționale ale **art. 138 alin. (2) din Constituție** care prevăd că Guvernul are competența exclusivă de a elabora proiectul bugetului de stat și de a-l supune spre aprobare Parlamentului. În temeiul acestei competențe, **Parlamentul nu poate prestabilii modificarea cheltuielilor bugetare fără să ceară Guvernului o informare în acest sens**. Art. 138 alin. (5) din Constituție impune stabilirea concomitentă atât a alocației bugetare, ce are semnificația unei cheltuieli, cât și a sursei de finanțare, ce are semnificația venitului necesar pentru suportarea acesteia, pentru a evita consecințele negative, pe plan economic și social, ale stabilirii unei cheltuieli bugetare fără acoperire (*a se vedea Decizia nr. 36 din 2 aprilie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 75 din 11 aprilie 1996*). Neîndeplinirea obligației solicitării fișei financiare conduce, în mod firesc, la concluzia că la adoptarea legii în Senat s-a avut în vedere o sursă de finanțare incertă, generală și lipsită de un caracter obiectiv și real, astfel că **au fost încălcate prevederile constituționale cuprinse în art. 138 alin. (5) referitoare la stabilirea sursei de finanțare**.

Dat fiind caracterul imperativ al obligației de a cere informarea de la Guvern, precum și al obligației de a indica sursa financiară, semnatarii prezentei sesizări apreciem că *nu au fost îndeplinite condițiile legale și constituționale referitoare la solicitarea informării de la*

Guvern de către Camera Parlamentului în care au fost propuse și adoptate amendamente (Senat), respectiv de către Președintele Comisiei parlamentare sesizate în fond (Comisia pentru învățământ, știință, tineret și sport din cadrul Senatului), iar la adoptarea legii s-a avut în vedere o sursă de finanțare incertă, generală și lipsită de un caracter obiectiv și real.

În considerarea celor de mai sus, apreciem că **nerespectarea acestor obligații are drept consecință neconstituționalitatea legii adoptate în ansamblul său (L92/2020), aceasta încălcând dispozițiile constituționale prevăzute de art. 111 alin. (1), prin raportare la art. 138 alin. (2), cele prevăzute de art. 138 alin. (5) din Constituția României, republicată, precum și de prevederile art. 100 alin. (1) din Regulamentul Senatului.**

B2. Motive intrinseci de neconstituționalitate:

Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2019 privind unele măsuri în domeniul educației și pentru prorogarea unor termene (L92/2020) a fost adoptată cu încălcarea mai multor dispoziții constituționale, respectiv:

2.1. Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2019 privind unele măsuri în domeniul educației și pentru prorogarea unor termene (L92/2020) încalcă prevederile cuprinse în Art. 1 alineatele (3) și (5) din Constituția României, republicată, în componenta de calitate a legii ca urmare a existenței unor paralelisme legislative, precum și ca urmare neîndeplinirii cerinței de claritate și de previzibilitate a legii pentru a putea fi respectată de destinatarii săi:

Art. 1 alineatul (3): România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.

Art. 1 alineatul (5): În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie.

2.1.1 Considerații generale privind obligativitatea respectării normelor de tehnică legislativă:

Normele de tehnică legislativă nu au, în mod evident, valoare constituțională, însă, așa cum Curtea Constituțională a reținut și statuat în numeroase decizii, existența lor într-o lege „impune o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, inclusiv a legilor, iar respectarea cerințelor de tehnică legislativă este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutului și forma juridică adecvată fiecărui act normativ. Astfel respectarea acestor norme (de tehnică legislativă – n.n.), concură la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor

juridice având claritatea și previzibilitatea necesară". (a se vedea în acest sens Decizia 30/2016 publicată în Monitorul Oficial al României Partea I, nr.117 din 16.02.2016).

În același timp, Curtea Constituțională statuează că *"o trăsătură esențială a statului de drept o constituie supremația Constituției și obligativitatea respectării legii"*, cerințe de ordin constituțional (a se vedea în acest sens Decizia nr. 232 din 5 iulie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 727 din 15 noiembrie 2001, Decizia nr. 53 din 25 ianuarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 90 din 3 februarie 2011, sau Decizia nr. 732 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 27 ianuarie 2015).

Cerința ca legea să fie **clară, neechivocă și previzibilă** a fost recunoscută și statuată inclusiv de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a se vedea Hotărârea din 08 iunie 2006, cauza Lupșa împotriva României, Hotărârea nr.4 din mai 2000 pronunțată în Cauza Rotaru împotriva României, Hotărârea din 23 septembrie 1998 pronunțată în Cauza Petra împotriva României, Hotărârea din 26 aprilie 1979, pronunțată în Cauza Sunday Times împotriva Regatului Unit.

Această cerință a clarității, corectitudinii gramaticale și a previzibilității textului actului normativ își are temeiul în dispozițiile **art.1 alin. (3) și alin.(5) din Constituția României**, republicată, dispoziții potrivit cărora România este stat de drept, iar respectarea Constituției, a supremației ei și a legilor este obligatorie, aceste prevederi fiind raportate la **art. 8 alin.(4) teza întâi și art.36 alin.(1) din Legea 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative**, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.260 din data de 21 aprilie 2010.

Astfel, potrivit **art. 8 alin.(4) teza întâi**, din legea mai sus arătată, *"textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce"*, iar potrivit **art.36 alin.(1)** din aceeași lege, *"actele normative trebuie redactate într-un limbaj și stil juridic specific normativ, concis, sobru, clar și precis, care să excludă orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale și de ortografie"*

Prin urmare, nerespectarea normelor de tehnică legislativă și elaborarea unei legi care nu se integrează și nu se corelează organic cu celelalte acte normative din sistemul normativ ori care are un conținut normativ neclar, greu intelegibil, cu multe dificultăți, erori sintactice și gramaticale **este, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, un act normativ neconstituțional.**

În esență, ceea ce Curtea Constituțională a statuat este că, dată fiind prevederea constituțională potrivit căreia România este stat de drept, iar obligația respectării Constituției și a legilor este o cerință constituțională expresă, **legea trebuie să fie clară și previzibilă și de natură a garanta înțelegerea ei de către destinatari**, cunoașterea precisă a voinței legiuitorului și a conduitei de urmat în vederea asigurării îndeplinirii obligației constituționale și pentru stabilitatea raporturilor juridice.

2.1.2. Considerentele încălcării prevederilor cuprinse în Art. 1 alineatele (3) și (5) din Constituția României, republicată, în componenta de calitate a legii ca urmare a neîndeplinirii cerinței de claritate și de previzibilitate:

► **Art. 245, în forma adoptată de Senat, prevede că:**

La articolul 245, după alineatul (1) se introduc două noi alineate, alin. (1¹) și (1²), cu următorul cuprins:

„(1¹) Prin excepție de la prevederile alin. (1), de formarea continuă poate beneficia și personalul didactic auxiliar și personalul nedidactic.

(1²) Cursurile vor avea costurile acoperite integral de la bugetul de stat și vor fi organizate de către universități, casele corpului didactic, organizațiile sindicale cu structuri acreditate, care au calitatea de furnizori de servicii de formare profesională acreditate și alți furnizori de formare acreditați.”

Noile alineate (1¹) și (1²) ale articolului 245 au fost introduse la Secțiunea a 2-a Formarea inițială și continuă. Cariera didactică, art. 236-246 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare. **Introducerea unor norme pe cale de excepție, pentru personalul didactic auxiliar și personalul nedidactic, care nu are reglementări la secțiunea a 2-a unde se dorește completarea, încalcă Art. 1 alineatele (3) și (5) din Constituția României, republicată, precum și prevederile art. 35 din Legea nr. 24/2000, privind normele de tehnică legislativă, care stipulează că „pentru asigurarea unei succesiuni logice a soluțiilor legislative preconizate și realizarea unei armonii interioare a actului normativ redactarea textului proiectului trebuie precedată de întocmirea unui plan de grupare a ideilor în funcție de conexiunile și de raportul firesc dintre ele, în cadrul concepției generale a reglementării”** .

Mai mult, în lipsa unor clarificări necesare, acest personal nedidactic, care nu derulează activități didactice în cadrul unităților de învățământ, va beneficia, în condițiile legii, exclusiv de o pregătire didactică. Astfel, norma criticată permite ca acest personal să beneficieze de formare continuă, fără să precizeze scopul avut în vedere și procedura specifică pentru respectiva formare continuă. În forma actuală a legii, prin coroborarea dispozițiilor alin. (1¹) al **articolului 245** cu următoarele, pregătirea personalului nedidactic se va face în aceleași condiții cu cele ale personalului didactic de conducere, de îndrumare și de control. În acest sens, actul normativ eșuează în a face o distincție între tipul de formare profesională corespunzătoare funcției, generând confuzie, impredictibilitate în aplicare.

Activitățile pe care le derulează personalul didactic și cele care sunt derulate de personalul nedidactic sunt diferite. A reglementa dreptul și obligația pentru personalul nedidactic la formare continuă în aceleași condiții cu personalul didactic conduce la confuzie și impredictibilitate în aplicarea normei pentru că nu este clar dacă formarea profesională are același conținut și procedură cu formarea profesională a cadrelor didactice sau trebuie să aibă un conținut și o procedură diferite, specifice obiectului de activitate al personalului nedidactic.

În concluzie, apreciem că textul încalcă condițiile de precizie, claritate și predictibilitate consacrate pe care jurisprudențială de Curtea Constituțională în aplicarea art. 1 alin. 5 din Constituția României.

► **Art. 245¹ nou introdus în forma legii adoptată de Senat prevede că:**

„Art. 245¹. - Personalul didactic de predare din învățământul de stat beneficiază anual de două salarii de bază minime brute pe țară garantate în plată, din fonduri alocate de la bugetul de stat, pentru dezvoltare profesională și evoluție în carieră, precum și pentru achiziționarea de materiale didactice și auxiliare didactice și curriculare necesare procesului instructiv-educativ.”

Prin conținutul său, textul anterior menționat generează abiguități în aplicare din perspectiva faptului că nu este integrat și corelat cu alte dispoziții din Legea nr. 1/2011. Acest fapt este de natură să genereze inclusiv **imposibilitatea** de aplicare a altor dispoziții din actul normativ supus modificării. Legea nr. 1/ 2011 prevede la art.245 alin.(2) și (3), modalitatea de desfășurare, evaluare și finanțare a activităților de formare continuă, care se stabilesc prin metodologie aprobată prin ordin al ministrului educației și cercetării, iar formarea continuă a personalului didactic, de conducere, de îndrumare și de control se realizează în funcție de evoluțiile din domeniul educației și formării profesionale, inclusiv în ceea ce privește curriculumul național, precum și în funcție de interesele și nevoile personale de dezvoltare.

Prin urmare, **prevederile noului articol 245¹ încalcă prevederile cuprinse în Art. 1 alineatele (3) și (5) din Constituția României, republicată.**

► **Art.254² nou introdus în forma adoptată de Senat prevede că:**

„Art. 254². – (1) Cadrele didactice care se titularizează în mediul rural beneficiază, în termen de 1 an de la ocuparea postului prin concurs, de o indemnizație de instalare în cuantum reprezentând echivalentul a 3 salarii de bază minime brute pe țară garantate în plată, cu condiția de a preda pe post/la catedră în mediul rural cel puțin 5 ani școlari.

(2) Fondurile necesare pentru plata indemnizației de instalare se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educației și Cercetării.

(3) Cadrul didactic este obligat să restituie indemnizația dacă, înainte de împlinirea termenului de 5 ani prevăzut la alin. (1), își schimbă locul de muncă din mediul rural în mediul urban, din motive imputabile lui, precum și în cazul demisiei. ”

Modul în care sunt redactate dispozițiile alineatelor (1) și (2) evidențiază o lipsă de claritate a norme care generează imposibilitatea aplicării ei potrivit scopului care a justificat reglementarea. Astfel, alineatul (1) reglementează un stimulent financiar care să fie acordat *cadrelor didactice care se titularizează în mediul rural*, sub forma unei indemnizații de instalare în cuantum reprezentând echivalentul a 3 salarii de bază minime brute pe țară

garantate în plată, care să fie plătită în termen de 1 an de la ocuparea postului prin concurs. Condiția enunțată pentru a putea beneficia de acest stimulent nu este clară în sensul în care cadrul didactic beneficiar este obligat să predea cel puțin 5 ani școlari, pe post/la catedră în aceeași școală din mediul rural unde s-a titularizat sau în orice altă școală dacă este situată tot în mediul rural.

Cadrul didactic beneficiar va fi obligat să restituie indemnizația dacă, înainte de împlinirea termenului de 5 ani prevăzut la alin. (1), își schimbă locul de muncă din mediul rural în mediul urban, nefiind însă clare situațiile exceptate și cele neexceptate pentru obligarea lui la restituire. Textul alineatului (3) precizează că obligația de restituire va fi activată atunci când cadrul didactic beneficiar își va schimba locul de muncă din mediul rural în mediul urban **din motive imputabile sau în cazul demisiei**. Sintagma “din motive imputabile” nu acoperă toate împrejurările care ar duce la schimbarea locului de muncă din rural în urban determinate exclusiv la inițiativa cadrului didactic beneficiar, fără ca acestea să fie imputabile, adică să aibă o componentă a unei forme de vinovăție (culpă sau intenție) – de exemplu, schimbarea locului de muncă la cerere ca urmare a câștigării unui concurs pentru ocuparea unui post corespunzător în mediul rural. Astfel cum este redactat alineatul (3) se creează premisele unei exonerări de răspundere pentru orice situații de schimbare a locului de muncă la inițiativa cadrului didactic și mai devreme de 5 ani, dacă acestea nu sunt și “imputabile”.

Prin urmare, **prevederile noului articol 254² alineatele (1) și (2) încalcă prevederile cuprinse în Art. 1 alineatele (3) și (5) din Constituția României, republicată, în componența de calitate a legii ca urmare a neîndeplinirii cerinței de claritate și de previzibilitate a legii pentru a putea fi respectată de destinatarii săi.**

► **Art. 266¹ nou introdus în forma adoptată de Senat, prevede că:**

„Art. 266¹. - (1) Personalul din învățământul preuniversitar beneficiază de asistență medicală gratuită pentru examinările medicale periodice prevăzute de legislația în vigoare, de vaccinare gratuită împotriva bolilor infecto-contagioase, precum și de măsuri active de prevenire a îmbolnăvirilor profesionale.

(2) Prin excepție de la dispozițiile art. 105 alin. (2) lit. g), fondurile necesare pentru examinările medicale periodice și pentru vaccinarea gratuită se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educației și Cercetării.

(3) Măsurile active de prevenire a îmbolnăvirilor profesionale se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Educației și Cercetării și a Ministerului Sănătății.”

Legea nr. 53/2003 - Codul Muncii prevede la art. 177, dispoziții cu privire la măsurile necesare pentru protejarea securității și sănătății salariaților, inclusiv pentru activitățile de prevenire a riscurilor profesionale, de informare și pregătire, precum și pentru punerea în aplicare a organizării protecției muncii și mijloacelor necesare acestora. Aceste dispoziții sunt de esență contractului individual de muncă, astfel că nu se justifică inserarea unor astfel de reglementări în Legea educației naționale nr/ 1/2011, cu modificările și completările

ulterioare, fiind generat paralelism legislativ. Legea educației naționale reprezintă cadrul legal general aplicabil sistemului național de învățământ și cuprinde norme speciale de strictă aplicare și interpretare, fiind completată cu dispozițiile legii generale (Codul Muncii) numai în măsura în care normele de completare nu contravin acesteia atât din perspectivă de conținut cât și din perspectiva teleologiei textului.

Art. 266¹ nou introdus este neconstituțional întrucât încalcă prevederile cuprinse în Art. 1 alineatele (3) și (5) din Constituția României, republicată, în componenta de calitate a legii ca urmare a existenței unor *paralelisme legislative*.

► **Alineatul (3¹) nou introdus la articolul 284 în forma adoptată de Senat, prevede că:**

Art. 284 (3¹): Cadrele didactice cu o vechime efectivă în învățământ de peste 30 de ani beneficiază, la data încetării contractului individual de muncă în vederea pensionării pentru limită de vârstă, de o indemnizație în cuantum reprezentând echivalentul unui salariu de bază minim brut pe țară garantat în plată din fonduri alocate de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educației și Cercetării."

Dispoziția introdusă prin alineatul nou (3¹) la articolul 284 este neclar în ceea ce privește natura juridică a indemnizației acordate și condițiile în timp pentru acordare. Indemnizația reglementată nu pare a avea natura juridică a unui venit din salariu, dar nici pe cea a unui venit din pensie. Nedefinirea corespunzătoare a naturii dreptului reglementat generează confuzie cu privire la o viitoare aplicare în materia regimului fiscal de impozitare și verificarea condițiilor de acordare în timp a acestui drept.

Prin urmare, apreciem că **Alineatul (3¹) nou introdus la articolul 284 este neconstituțional întrucât încalcă prevederile cuprinse în Art. 1 alineatele (3) și (5) din Constituția României, republicată.**

► **Alineatul (1¹) nou introdus la articolul 289 în forma adoptată de Senat, prevede că:**

„(1¹) Cadrele didactice cu o vechime efectivă în învățământ de peste 30 de ani beneficiază, la data încetării contractului individual de muncă în vederea pensionării pentru limită de vârstă, de o indemnizație în cuantum reprezentând echivalentul unui salariu de bază minim brut pe țară garantat în plată, din fonduri alocate de la bugetul de stat."

Alineatul (1¹) nou introdus la articolul 289 dublează practic sub aspectul conținutului, norma precedentă reglementată la Art. 284 alineatul (3¹) generând practic un *paralelism legislativ*, fapt ce contravine prevederilor art. 1 alineatele (3) și (5) din Constituția României, republicată, în componenta de calitate a legii ca urmare a existenței unor *paralelisme legislative*.

► **Art. 304 alin.(17) în forma adoptată de Senat, prevede ca :**

„(17) Personalul din învățământul superior poate beneficia, în condițiile legii, de drepturile conferite personalului din învățământul preuniversitar prin art. 245 alin.(1¹) și (1²), art. 264 alin(1), art. (268) alin(1), art. 274 alin.(1), art. 276, art. 277 și art. 278, pe baza aprobării senatului universitar”.

Forma actuală a alineatului (17) al articolului 304 din Legea nr. 1/2011 prevede că: *„Personalul din învățământul superior poate beneficia, în condițiile legii, de drepturile conferite personalului din învățământul preuniversitar prin art. 264 alin(1), art. (268) alin(1), art. 274 alin.(1), art. 276, art. 277 și art. 278, pe baza aprobării senatului universitar”.* **Completarea acestui alineat cu dispozițiile referitoare la personalul didactic auxiliar și nedidactic (categorii noi introduse prin alineatele noi (1¹) și (1²) la articolul 245 prin proiectul de lege suspus controlului) încalcă prevederile art. 35 din Legea nr. 24/2000, privind normele de tehnică legislativă, care stipulează că „pentru asigurarea unei succesiuni logice a soluțiilor legislative preconizate și realizarea unei armonii interioare a actului normativ redactarea textului proiectului trebuie precedată de întocmirea unui plan de grupare a ideilor în funcție de conexiunile și de raportul firesc dintre ele, în cadrul concepției generale a reglementării”.** Standardul constituțional privind dreptul la educație impune ca reglementarea acestuia să se realizeze într-un cadru normativ care să prevadă într-un mod clar, precis și previzibil, accesul la educație.

Textul alineatului (17) al art. 304 este neclar și sub aspectul sursei fondurilor din care ar fi plătite noile drepturi recunoscute categoriilor de personal didactic auxiliar și nedidactic, nefiind clar dacă aceste sume vor fi suportate din bugetele universităților (caz în care nu ar nevoie de aprobarea senatelor) sau din fonduri publice, acestea din urmă nefiind identificate așa cum s-au identificat în textele articolelor precedente

Art. 304 alin.(17) în forma adoptată de Senat contravine prevederilor art. 1 alineatele (3) și (5) din Constituția României, republicată.

Concluzionând cu privire la textele articolelor criticate mai sus, pentru considerentele arătate la punctul 2.1.2, acestea sunt **neconstituționale** având un conținut care contravine **prevederilor art. 1 alineatele (3) și (5) din Constituția României, republicată**. Fondul reglementării este lipsit de previzibilitate, punând destinatarul normei (cadrele didactice, personal didactic auxiliar, personal nedidactic și Ministerul Educației și Cercetării) în situația de a nu își putea ordona conduita în raport cu o normă reglementată de care nu respectă condițiile de calitate ale legii. Mai mult, aceste texte nou introduse în legea criticată *nu sunt integrate corespunzător și coroborate cu dispozițiile Legii educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare*, astfel încât să poată să fi aplicate, motiv pentru care considerăm că aceste articole nou introduse la articolul I din legea criticată, încalcă și dispozițiile **art.13, art.14 și art.16** din Legea 24/2000 privind normele de tehnică legislativă care prevăd că un nou act normativ trebuie să se integreze organic în sistemul legislației,

motiv pentru care trebuie corelat cu celelalte acte normative cu care se află în conexiune astfel încât, potrivit, **art.16**, să fie exclus paralelismul juridic.

Cu toate că principiul calității legii nu este enunțat în mod expres prin Constituție, acesta a fost recunoscut și consacrat prin jurisprudența Curții Constituționale, care a stabilit că originea acestuia **se regăsește în art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală**, potrivit căruia “*În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie*”. La modul general, s-a considerat că legea trebuie să îndeplinească anumite cerințe de claritate și previzibilitate pentru a putea fi respectată de destinatarii săi, în sensul adaptării corespunzătoare a conduitei de către aceștia.

Prin Decizia nr. 473/2013, Curtea Constituțională a statuat, de principiu, că “*orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat; astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate - care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist - să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. Desigur, poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit, suplețe care nu trebuie să afecteze însă previzibilitatea legii.*”

Textele criticate sub aspectul clarității și previzibilității contravin Deciziei nr. 405/2016, prin care Curtea Constituțională a reținut că “*în elaborarea actelor normative, organul legislativ trebuie să se asigure că folosirea termenilor se realizează într-un mod riguros, într-un limbaj și stil juridic, care este prin excelență un limbaj specializat și instituționalizat. (...) precizia și claritatea limbajului folosit în domeniul juridic se obțin din analizarea și utilizarea cât mai adecvată a termenilor și expresiilor, ținând seama de semnificația lor în mod curent, precum și de respectarea cerințelor gramaticale și de ortografie, realizându-se asigurarea unității terminologice a stilului juridic. (...) deși legiuitorul în cadrul procedurii de legiferare poate opera cu termeni de drept comun, aceștia trebuie folosiți adecvat domeniului respectiv, numai în acest mod putându-se ajunge la respectarea unei unități terminologice a stilului juridic.*”

Pentru aceste considerente, apreciem că articolele criticate, precum și **Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2019 privind unele măsuri în domeniul educației și pentru prorogarea unor termene (L92/2020)**, în ansamblul său, **sunt lipsite de previzibilitate și coerentă**. Raportat la contextul stării de urgență în care a fost adoptat acest proiect de Lege supus controlului de constituționalitate, opinăm că este încălcat principiul securității raporturilor juridice și principiul încrederii legitime. În substanța lui, principiul securității raporturilor juridice presupune obligația Legiuitorului de a garanta premisele punerii în aplicare a celor reglementate, or, în lipsa unui studiu privind

impactul bugetar (condiție obligatorie conform normelor de tehnică legislativă), Guvernul României a menționat în susținerea punctului de vedere că modificările propuse nu pot fi susținute financiar, iar o eventuală punere în aplicare a textului reglementat ar produce dezechilibre majore în funcționarea sistemului național de învățământ.

În considerarea celor mai sus expuse, solicităm Onoratei Curți ca, în raport cu criticile precizate mai sus, să constate că **Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2019 privind unele măsuri în domeniul educației și pentru prorogarea unor termene (L92/2020), este neconstituțională** în ansamblul ei, iar separate, articolele criticate în prezenta sesizare sunt neconstituționale pentru considerentele arătate în prezenta sesizare.

În drept, ne motivăm sesizarea pe dispozițiile art. 146 lit. a) din Constituția României, al art. 11 alin. (1) lit. a) raportat la art. 15, alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată.

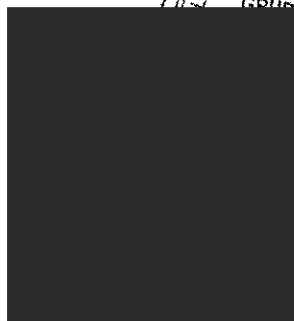
Cu deosebită considerație,

În numele senatorilor inițiatori,

Senator

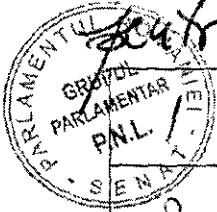
Senator Cătălin Daniel FENECHIU

Lider de grup

Domnului Președinte al Curții Constituționale

Lista cu număratele senatorilor PNL
 pentru susținerea sesizării de
 neconstituționalitate a ~~parlamentului~~ ~~legii~~
 pentru aprobarea OUG 79/2019

	TENECHIU DANIEL	PNL
2	BULACU ROMULUS	PNL
3	CADARIU DANIEL-GIU	PNL
4	DANAILA LEON	PNL
5	CAZAN MIRCEA VASILE	PNL
6	IOAN CRISTINA	PNL
7	CIAMBOTA IANCU	PNL
8	POPA CORNEL	PNL
9	ION POPA	PNL
10	VIOREL BADOA	PNL
11	GORGHEU ANNA	PNL
12	PERES ALEXANDRU	PNL
13	OPREA MARIO	PNL
14	Pauline Nicoleta	PNL
15	Talpaș Ioana Justin	PNL
16	Hărău Carmen Cleonora	PNL

